

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18366

Θέμα 286^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων 635

χρηστάς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.

Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος

μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἴηουμένου.

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,* 640

γνώμης πατρώας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.

Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς

κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,

ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς

καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους

φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;

Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς

γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδῶς ὅτι

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

γυνὴ κακὴ ξύνεννος ἐν δόμοις. Τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;

Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες

τὴν παῖδ' ἐν Ἄιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πάτερ, σός εἰμι· ... τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα, είμαι δικός σου· κι εσύ με καθοδηγείς σωστά έχοντας σκέψεις σωστές, τις οποίες εγώ βέβαια θα ακολουθήσω. Γιατί από εμένα κανένας γάμος δε θα θεωρηθεί τόσο σπουδαίος (γιατί εγώ κανέναν γάμο δε θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο) ώστε να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.

ΚΡΕΩΝ

Έτσι βέβαια παιδί μου, γιατί αυτήν τη γνώμη πρέπει να έχεις, να ακολουθείς σε όλα την πατρική συμβουλή. Γι' αυτό εξάλλου οι άνδρες εύχονται να αποκτήσουν υπάκουα παιδιά και να τα έχουν στα σπίτια τους, για να εκδικούνται τους εχθρούς και να τιμούν το φίλο όπως ακριβώς (εκδικείται και τιμά) ο πατέρας.

2. Να σημειώσετε με Χ στο οικείο τετραγωνάκι τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις:**α) Τι ήταν το σατυρικό δράμα;**

i	ύμνος προς τιμήν του Διονύσου	
ii	δράμα που σατιρίζει πολιτικά πρόσωπα της επικαιρότητας	
iii	ευχάριστο λαϊκό θέαμα που διατηρούσε τα εξωτερικά γνωρίσματα της τραγωδίας	

β) Ποιο ήταν το έργο των ραβδούχων;

I	έπαιρναν μέρος στην παράσταση ως βωβά πρόσωπα	
ii	τηρούσαν την τάξη στο θέατρο	
iii	οργάνωναν τον προαγώνα	

γ) Τι ήταν οι κόθορνοι;

i	υψηλά υποδήματα που φορούσαν οι ηθοποιοί	
ii	θέσεις όπου κάθονταν οι επίσημοι	
iii	μηχανικά μέσα του αρχαίου θεάτρου	

δ) Τι ήταν ο κομμός;

i	ένα από τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας	
ii	το πρώτο στάσιμο	
iii	λυρικό τμήμα της τραγωδίας με θρηνητικό χαρακτήρα	

ε) Τι ήταν η ορχήστρα;

i	ομάδα μουσικών οργάνων απαραίτητων για την αρχαία παράσταση	
ii	το άσμα εισόδου του Χορού	
iii	κυκλικός ή ημικυκλικός χώρος στον οποίο <i>ᾠρχεῖτο</i> ο Χορός	

(Μονάδες 10)

- α) iii
- β) ii
- γ) i
- δ) iii
- ε) iii

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>ἔχων</i>	-ις	
<i>ἀξιώσεται</i>	-μα	
<i>εἶποις</i>	-ος	
<i>γίγνεται</i>	-ος	
<i>νυμφεύειν</i>	-η	

(Μονάδες 5)

- ἔχων → ἔξις
- ἀξιώσεται → ἀξίωμα
- εἶποις → ἔπος
- γίγνεται → γένος
- νυμφεύειν → νύμφη

β) *επομένως*, *φορείο*, *διήγησι*, *έντιμος*, *στάσις*: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

- επομένως* → ἐφέψομαι
- φορείο* → φέρεσθαι

διήγηση → ήγουμένου
έντιμος → τιμῶσιν
στάση → ἑστάναι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος